

5% των ατόμων μετά από COVID-19 αναπτύσσουν επίμονη και μακροχρόνια δυσλειτουργία της όσφρησης και της γεύσης

Περίπου 5% των ατόμων που νόσησαν από COVID-19 ενδέχεται να αναπτύξουν μακροχρόνιες αλλαγές στην αίσθηση της όσφρησης ή της γεύσης, σύμφωνα με μετα-ανάλυση που δημοσιεύτηκε πρόσφατα στο έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό *BMJ*.

Οι Καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Σταυρούλα (Λίνα) Πάσχου** (Επίκουρη Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας), **Γεώργιος Τσιβγούλης** (Καθηγητής Νευρολογίας), **Παρασκευή Κατσαούνου** (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πνευμονολογίας), **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** (Καθηγήτρια Θεραπευτικής-Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής) και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας-Ογκολογίας και Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα κύρια σημεία της μετα-ανάλυσης αυτής.

<https://www.bmj.com/content/378/bmj-2021-069503>

Πρόκειται για μετα-ανάλυση που συμπεριέλαβε δεδομένα από 3.699 ασθενείς που νόσησαν από COVID-19 σε 18 μελέτες. Κατέδειξε ότι 74,1% (95% διάστημα εμπιστοσύνης [CI] 64,0% έως 81,3%), 85,8% (77,6% έως 90,9%), 90,0% (83,3% έως 94,0%) και 95,7% (89,5% έως 98,3%) των ασθενών ανέκτησαν την όσφρησή τους στις 30, 60, 90 και 180 ημέρες, αντίστοιχα, με διάμεσο χρόνο ανάρρωσης 14,9 ημέρες (95% CI 12,7 έως 20,3 ημέρες). Τα αντίστοιχα ποσοστά των ασθενών που ανέκτησαν την αίσθηση της γεύσης ήταν 78,8% (70,5% έως 84,7%), 87,7% (82,0% έως 91,6%), 90,3% (83,5% έως 94,3%) και 98,0% (92,2% έως 95,5%), με διάμεσο χρόνο αποκατάστασης 12,4 ημέρες (95% CI 10,3 έως 16,4 ημέρες).

Μεταξύ τεσσάρων από τις συμπεριλαμβανόμενες μελέτες που προσδιόρισαν τον βαθμό ανάκτησης της οσμής, μεταξύ 12,8% και 30,4% των ασθενών πέτυχαν μερική ανάρρωση και 44,0% έως 70,0% πέτυχαν πλήρη ανάρρωση κατά την παρακολούθηση. Μεταξύ τριών από τις συμπεριλαμβανόμενες μελέτες που προσδιόρισαν τον βαθμό ανάκτησης γεύσης, μεταξύ 8,3% και 30,0% πέτυχε μερική ανάκτηση και 50,0% έως 88,9% πέτυχε πλήρη ανάκτηση. Η επίμονη αυτοαναφερόμενη δυσλειτουργία της όσφρησης και της γεύσης παρουσιάστηκε σε 5,6% (95% CI 2,7% έως 11,0%) και 4,4% (1,2% έως 14,6%) των ασθενών, αντίστοιχα. Οι αναλύσεις ευαισθησίας μάλιστα υποδηλώνουν ότι τα ποσοστά αυτά θα μπορούσαν να είναι υποτιμημένα.

Επιπλέον, βρέθηκε ότι οι γυναίκες είχαν λιγότερες πιθανότητες να ανακτήσουν την όσφρηση (λόγος πιθανοτήτων 0,52, 95% CI 0,37 έως 0,72) και τη γεύση (0,31, 95%

CI 0,13 έως 0,72) συγκριτικά με τους άνδρες, ενώ ασθενείς με μεγαλύτερη αρχική σοβαρότητα δυσλειτουργίας (0,48, 95% CI 0,31 έως 0,73) ή ρινική συμφόρηση (0,42, 95% CI 0,18 έως 0,97) είχαν λιγότερες πιθανότητες να ανακτήσουν την όσφρηση.

Συμπερασματικά, η μετα-ανάλυση αυτή κατέδειξε ότι 5% περίπου των ασθενών με COVID-19 αναπτύσσουν επίμονη δυσλειτουργία της όσφρησης και της γεύσης. Με περισσότερους από 550 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως να έχουν επιβεβαιωθεί ότι έχουν περάσει COVID-19 ως σήμερα, εκ των οποίων περίπου 50% αναφέρει δυσλειτουργία όσφρησης ή γεύσης, μόλις το 5,6% και το 4,4% των ασθενών μεταφράζεται σε περισσότερα από 15 εκατομμύρια και 12 εκατομμύρια ασθενείς με μακροχρόνια δυσλειτουργία της όσφρησης και της γεύσης, αντίστοιχα.